

TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK KANUNU

Kanun Numarası : 5300
Kabul Tarihi : 10/2/2005
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 17/2/2005 Sayı : 25730
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 44

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı; tarım ürünleri ticaretini kolaylaştırmak, depolanması için yaygın bir sistem oluşturmak, ürün sahiplerinin mallarının emniyetini sağlamak ve kalitesini korumak, ürünlerin sınıf ve derecelerinin yetkili sınıflandırıcılar tarafından saptanmasını sağlamak, tarım ürünleri lisanslı depo işleticilerinin kişiler arasında ayırım yapmaksızın tarım ürünlerini kabul etmelerini temin etmek, ürünlerin mülkiyetini temsil eden ve finansmanını, satışını ve teslimini sağlayan ürün senedi çıkartmak ve standartları belirlenmiş tarım ürünlerinin ticaretini geliştirmek üzere, tarım ürünleri lisanslı depoculuk sisteminin kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun; tarım ürünlerinin standartları belirlenerek emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanması ile ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılması amaçlarıyla, lisanslı depo işletmelerinin ve yetkili sınıflandırıcıların kuruluş, işleyiş ve denetimine ilişkin usûl ve esaslar ile lisanslı depoculuk sistemine dair diğer hususları kapsamaktadır.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
- b) İlgili bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlığı,
- c) Fon: Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonunu,
- d) Tarım ürünleri: Depolanmaya uygun nitelikteki hububat, bakliyat, pamuk, tütün, fındık, yağlı tohumlar, bitkisel yağlar, şeker gibi standardize edilebilen temel ve işlenmiş tarım ürünlerini,
- e) Lisanslı depo: Bu Kanun kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesisleri,
- f) Lisanslı depo işletmesi veya lisanslı depo işleticisi: Tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve bu Kanun kapsamında geçerli bir lisans belgesine sahip anonim şirketi,

g) Lisanslı depo teminatı: Bakanlık tarafından kabul edilen nakit, banka teminat mektubu, Devlet tahvili, hisse senedi, gayrimenkul rehni, sigorta teminatı ve nakde çevrilebilir diğer güvenceleri,

h) Lisans: Bakanlıkça verilen faaliyet iznini gösterir belgeyi,

ı) Ürün senedi: Ürünlerin mülkiyetini temsil ve rehnini temin eden, lisanslı depo işleticisince nama veya emre düzenlenmiş, teminat olarak verilebilen, ciro edilebilen veya edilemeyen ve bu Kanunda öngörülmeven durumlarda Türk Ticaret Kanununda düzenlenen makbuz senedi hükümlerine tâbi olan kıymetli evrakı,

j) Depolama hizmetleri: Lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin tartılması, boşaltılması, yüklenmesi, taşınması, nakliyesi, depolamaya ve şartlara uygun hale getirilmesi ve depolanması, ürün ambalajlarının onarılması, ürünün depodan çıkarılması gibi hizmetleri,

k) Mudî: Depolama hizmetleri için ürününü lisanslı depoya teslim eden veya lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senedini mevzuata uygun olarak elinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

l) Yetkili sınıflandırıcı: Bu Kanun kapsamında lisans almış olan ve tarım ürünlerini analiz eden, ürünün nitelik ve özelliklerini belirleyen, standartlara uygun olarak sınıflandıran ve bu durumu belgelendiren laboratuvarları işleten gerçek ve tüzel kişileri,

m) Borsa: Aralarındaki sözleşme çerçevesinde lisanslı depo işletmesince düzenlenen ürün senetlerinin kota ettirildiği, alım satımının yapıldığı ve hareketlerinin kontrol ve takip edildiği ürün ihtisas borsasını veya Bakanlıktan ürün senedi alım satımı konusunda izin alan ticaret borsasını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kuruluş, Teminat, Sigorta ve Lisanslı Depo İşleticisi Olması Yasaklananlar

Kuruluş

Madde 4- Tarım ürünleri lisanslı depo işletmeleri, ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartları göz önünde bulundurularak Bakanlıkça verilecek izinle anonim şirket şeklinde kurulur. Şirketin kuruluşunda, birtrilyon liradan az olmamak üzere depolama kapasitesine göre Bakanlıkça belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olunması ile ilgili yönetmelikte gösterilen belgelerin ibraz edilmesi koşulları da aranır. Bu şirketlerin anasözleşmeleri ve kuruluş işlemleri, bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygun şekilde yapılmak zorundadır. Bakanlık, bu tür şirketlerin anasözleşmelerini matbu olarak da düzenleyebilir.

Şirketin pay senetleri nama yazılı olarak düzenlenir. Şirket anasözleşmesinin, ortaklarının ve ortaklık paylarının değişikliği Bakanlık iznine tâbidir.

Kuruluş izni alan şirkete ancak bu Kanunun öngördüğü şartları taşıdığıının tespiti halinde faaliyet izni verilir. Şirket faaliyet izni almadan ürün kabul edemez, ürün senedi düzenleyemez.

Bu şekilde faaliyette bulunacak şirketlerin unvanlarında "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk" ibaresinin bulunması zorunludur.

Tarım ürünleri lisanslı depo işletmesinin şube açması ve lisans kapsamını değiştirmesi de Bakanlığın iznine tâbidir.

Lisanslı depo teminatı

Madde 5- Bu Kanuna göre lisanslı depo işletmek üzere lisans almak için müracaat edenler, depo kapasitesinin ürün rayiç bedelinin %15'inden az olmamak üzere Bakanlıkça belirlenen tutarda lisanslı depo teminatı vermek zorundadır. Toplam teminat tutarı içerisinde gayrimenkul rehni oranı, yönetmelikle düzenlenir.

Bakanlık, lisanslı depo teminat tutarlarını tamamlamaya yetkilidir.

Sigorta

Madde 6- Lisanslı depo işleticileri, lisans koşulu olarak işletme tesisleri ve lisanslı depoculuk faaliyeti kapsamında depoladığı ürünler için yönetmelikte belirlenen rizikolara karşı sigorta yaptırmak zorundadır. Depolanan ürün için düzenlenen sigorta poliçesinde, poliçe lehdarı, hasarın meydana geldiği tarihteki mudîdir.

Lisanslı bir depoda sigorta kapsamına giren bir hasar meydana gelmesi durumunda, lisanslı depo işleticisi bu durumu ve muhtemel zarar miktarını derhal Bakanlığa ve ilgili sigorta şirketine bildirir. Zarar hesabında, ilgili ürünün hasar gördüğü tarihte borsada oluşan ortalama fiyat; borsa ortalama fiyatı tespit edilemiyorsa Bakanlıkça ilgili ürün için belirlenen yurt içi ve/veya yurt dışı referans borsa veya borsalarda oluşan ortalama fiyat esas alınır.

Lisanslı depo işleticisi hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça hasarın tespitini takiben en geç beş iş gününde istenen tüm belgeleri ilgili sigorta şirketine iletmek, sigorta şirketi de belgelerin ulaşmasını takiben en geç on iş gününde mudîye ödemek zorundadır.

Bu Kanun kapsamında öngörülen sigorta sözleşmelerinin feshedilmesi sonucunu doğuracak bir nedenin ortaya çıkması durumunda, ilgili sigorta şirketi bunu derhal Bakanlığa ve lisanslı depo işletmesine bildirmekle yükümlüdür. Sigorta sözleşmesinin feshi, ancak söz konusu bildirimin Bakanlığa ulaştığı tarihten itibaren otuz günlük sürenin dolmasından sonra hüküm ifade eder.

Hazine Müsteşarlığı, bu Kanun kapsamında sigorta yapacak sigorta şirketlerinde aranılacak nitelikleri ve bu niteliklere uyan sigorta şirketlerini her yıl nisan ayında belirler ve Bakanlığa bildirir.

Lisanslı depo işleticisi olması yasaklananlar

Madde 7- (Değişik birinci fıkra: 23/1/2008 – 5728/563 md.) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık veya vergi kaçakçılığı suçlarından hapis cezasına mahkûm olanlar lisanslı depo işletemezler, bunlara ortak olamazlar, yönetici ve denetçi görevlerinde bulunamazlar.

Yukarıdaki fıkra kapsamında hüküm giymemekle birlikte kendi isteği ve iradesi dışında depoculuk lisansı iptal edilenler de üç yıl süreyle lisanslı depo işletemezler, bunlara ortak olamazlar, yönetici ve denetçi görevlerinde bulunamazlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Lisans, Lisans Bedelleri ve Diğer Ücretler

Depoculuk lisansı

Madde 8- Lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunmak için Bakanlıktan depoculuk lisansı alınması zorunludur. Bakanlıktan lisans alınmadan lisanslı depoculuk faaliyetinde bulunulamaz, lisanslı depo veya lisanslı depo işletmesi izlenimini verecek hiçbir isim, unvan, işaret ve benzerleri kullanılamaz.

Bir lisanslı depo işletmesinde iki ya da daha fazla çeşit ürünün depolanması için bir lisans düzenlenebilir. Lisansta hangi ürünlerin depolanabileceği ve bunların azamî kapasiteleri gösterilir.

Bu lisans, Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân edilir.

Depoculuk lisansı devredilemez ve lisanslı depo işletmesinin tüm şubeleri aynı lisans kapsamında çalışır.

Lisanslı depo işletmesi aynı zamanda yetkili sınıflandırıcılık faaliyetinde de bulunmak isterse, yetkili sınıflandırıcı lisansı depoculuk lisansından ayrı olarak düzenlenir.

Şirket unvanının ve depolama kapasitesinin değiştiği hallerde lisans değişikliği yapılması zorunludur.

Lisansın değiştirilmesi ve yenilenmesi de lisans alınmasıyla aynı esas ve usûle tâbidir.

Depo işleticisine, faaliyet iznini gösterir lisans verilirken aranılacak belge ve bilgiler yönetmelikte gösterilir.

Lisans talebinin reddi

Madde 9- Bakanlık tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda; işletmenin ve deponun, ürünlerin depolanmasına uygun olmadığı veya gerekli şartları taşımadığı, şirket ortaklarının, yönetici ve denetçilerinin 7 nci maddede yer alan şartlara uymadığı veya güven ve ticarî itibarı sarsıcı ya da lisans verilmesine engel geçerli bir sebebin varlığının tespiti hâllerinde depoculuk lisansı verilmesi veya lisansta değişiklik yapılması talepleri reddedilir.

Lisansın geri verilmesi

Madde 10- Lisansın Bakanlıkça askıya alınması, iptal edilmesi veya lisans süresinin dolması durumunda lisans, Bakanlığa geri verilir. Askı süresi içinde iptal edilmeyen lisans, depo işleticisine iade edilir. Bakanlığın askıya alma, geri verme veya iptale ilişkin işlemleriyle ilgili kararları Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilân ettirilir.

Lisans belgesinin zayi olması

Madde 11- Lisans belgesi zayi olan lisanslı depo işleticisi gerekçeleriyle birlikte Bakanlığa başvurur. Bu durumda Bakanlık, lisanslı depo işleticisine verilmek üzere yeni bir lisans belgesi tanzim eder.

Yetkili sınıflandırıcı lisansı

Madde 12- Lisanslı depoya tevdi edilen tarım ürünleri, bu Kanun kapsamında geçerli lisansa sahip yetkili sınıflandırıcılar tarafından analiz edilir ve sınıflandırılır.

Bu Kanun kapsamında lisanslı bir depo işletmesinde veya yetkili sınıflandırıcıda çalışacak personelin, tarım ürünlerinin analizi, numune alınması, sınıflandırılması ve uzmanlık isteyen diğer işleri için Bakanlıkça lisans alma şartı getirilebilir.

Bu madde uyarınca verilen lisanslar, mevzuata aykırı olarak kullanıldıklarının tespiti hâlinde yönetmelikte belirlenen esas ve usûllere göre Bakanlıkça askıya alınabilir veya iptal edilebilir.

Yetkili sınıflandırıcıların lisans almasına, işleyişine ve denetimine ilişkin usûl ve esaslar ile buralarda çalıştırılacak personelin haiz olacağı şartlar yönetmelikle düzenlenir.

Lisansın geçerlilik süresi ve uzatılması

Madde 13- Bu Kanun uyarınca verilen lisanslar üç yıllık süre için geçerlidir. Süre bitiminde ilgili mevzuatta ve lisansta belirtilen kurallara uygun olarak aynı süre ile Bakanlıkça lisansların geçerlilik süresi uzatılır.¹

Lisans bedelleri ve diğer ücretler

Madde 14- Bu Kanun kapsamında verilen, süresi uzatılan, değiştirilen veya yeniden verilen her türlü lisansa ilişkin bedeller, Bakanlıkça genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere peşin olarak tahsil edilir.

Lisans bedelleri her yıl 1 ocak tarihinden geçerli olmak üzere Bakanlıkça belirlenir. Lisans bedelleri belirlenirken depolama kapasitesi dikkate alınır.

Bakanlık, bu Kanun kapsamında yapacağı veya yaptıracağı denetimler ile verilen hizmetlere ilişkin ücret ve masrafların tamamının veya bir kısmının ilgililerce karşılanmasını talep edebilir. Bu durumda ilgililer ücret ve masrafları en geç on iş günü içinde öder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ürün Senetleri

Ürün senedinin düzenlenmesi

Madde 15- Bir ürünün lisanslı depo işletmesine teslim ve kabul edilmesi halinde, söz konusu ürün için ürün senedi düzenlenir. Teslimat sırasında ürün senedi dışında düzenlenen tartım makbuzu ve delil niteliğini haiz benzer belgeler de ürünün mülkiyetinin ispatında kullanılabilir.

¹ 26/1/2023 tarihli ve 7435 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

Ürün senedi veya delil niteliğini haiz diğer belgeler; ürünün aynı miktar, cins, sınıf ve kalitede müdiye geri verilmesini garanti eder ve bu teslim satış değil vedia anlamındadır.

(Mülga ikinci fıkra: 6/12/2012-6362/144 md.)

Ürün senedinin içeriği, şekli ve muhafazasına ilişkin hususlar yönetmelikte düzenlenir.

Basılı ürün senetleri hükmünde olmak üzere elektronik ortamda da ürün senetleri oluşturulabilir. Elektronik ürün senetlerinin düzenlenmesine, muhafazasına, güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşların lisans almalarına, faaliyetlerine, denetimlerine ve diğer hususlara ilişkin usûl ve esaslar, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yönetmelikle düzenlenir.

Ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi

Madde 16- Lisanslı depo işleticileri, ürün senetlerini imzalamaya yetkili kişi ya da kişilerin isimleri ile orijinal imzalarını ticaret sicilinde tescil ve ilân ettirir. İmzaya yetkili kişilerde herhangi bir değişiklik olduğu takdirde de aynı usûl izlenir. Ürün senedinin mevzuata uygun olarak düzenlenmesinden lisanslı depo işleticisi sorumludur.

Ürün senetlerinin kaybolması, zarar görmesi ve haczi

Madde 17- Bu Kanun kapsamında düzenlenmiş ve iptal edilmemiş ürün senedinin temsil ettiği tarım ürününün tümü veya bir bölümü için başka bir ürün senedi düzenlenemez.

Ürün senedinin kaybolması veya zarar görmesi halinde ürün senedi sahibi, mülkiyetin tespiti için Türk Ticaret Kanununun makbuz senedinin kaybolmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde bir karar almak üzere mahkemeye başvurur. Mahkeme kararına istinaden lisanslı depo işleticisi yeni bir ürün senedi düzenler.

Bu Kanun çerçevesinde ürün senedine bağlanmış tarım ürünlerinin haczi, ancak ürün senedinin haczi suretiyle yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Lisanslı Depo İşleticisinin Hak ve Yükümlülükleri, Ürünün Teslimi,

Borsa ile Sözleşme Yükümlülüğü, Kayıt ve Defterler ile Ücret Tarifesi

Lisanslı depo işleticisinin hak ve yükümlülükleri

Madde 18- Lisanslı depo işleticisinin hakları şunlardır:

a) Depolama hizmetleri karşılığında Bakanlıkça onaylı ücret tarifesi çerçevesinde ücret talep etmek.

b) Ücreti ödenmemişse depolanmış ürün üzerinde hapis hakkını kullanmak.

c) Kanunda belirtilen durumlarda ürünlerin depolamasını reddetmek.

d) Bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen diğer hakları kullanmak.

Lisanslı depo işleticisinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Lisans şartlarının korunması ve sürdürülmesi için gerekli tedbirleri almak ve bu şartların kaybolması hâlinde durumu derhal Bakanlığa bildirmek.

b) Lisanslı depoya ürünlerin kabulünde, diğer ürünlerle karıştırılarak veya ayrı depolanmasında, şartlara uygun hale getirilmesinde, nakliyesinde, tesliminde ve diğer

hizmetlerinde itinalı davranmak, aynı koşullarda kişiler arasında ayırım yapmamak ve ürünün korunmasında gerekli her türlü tedbiri almak.

c) İlgili mevzuatta aksine bir hüküm olmadıkça teslim alınan ürün karşılığında ürün senedini ve diğer belgeleri düzenlemek.

d) Mudînin talebi üzerine ürünü teslim ve ürün senedini iptal etmek.

e) Borsaya ürün senetleriyle ilgili bilgi akışını düzenli olarak sağlamak, borsanın talebi hâlinde inceleme ve kontrolüne izin vermek, gerektiğinde kendi kayıtlarını borsa kayıtlarıyla teyit etmek.

f) Ücret tarifesine uygun davranmak ve mudîler arasında ayırım yapmamak.

g) Kanunlarda ve yönetmeliklerde öngörülen kayıt ve defterleri tutmak.

h) Doğrudan Bakanlıkça veya denetim sırasında istenecek bilgi, belge ve raporları vermek, Bakanlıkça bu Kanun çerçevesinde verilen diğer görevleri ve talimatları yerine getirmek.

ı) Bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen diğer hükümlere uymak.

Lisanslı depo ücret tarifesı

Madde 19- Lisanslı depo işleticisi, lisanslı depoya kabul edilen ürünlerin depolanması hizmetlerine ilişkin olarak önceden belirlenmiş ve bilinen lisanslı depo ücret tarifesı çerçevesinde ücret talep edebilir. Ücret tarifesinde depolama hizmetinin kapsamında hangi hizmetlerin yer aldığı ve bunların ücretleri açıkça belirtilir.

Ücret tarifesı ve tarifiedeki değişiklikler, lisans şartı olarak Bakanlıkça onaylandıktan sonra ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Ürünlerin karıştırılması, prim ve indirim tarifesı

Madde 20- Lisanslı depo işleticisi; tarım ürünlerini, aynı bitki türü, ürünün sınıf ve derecesinden diğer tarım ürünleri ile karıştırabilir. Bu durumda ürünün mudîye tesliminde ortaya çıkabilecek küçük kalite farklılıkları prim ve indirim tarifesine göre tazmin edilir. Prim ve indirim tarifesı ve bu tarifiede yapılacak değişiklikler lisanslı depo işletmesince hazırlanır ve borsanın görüşü alınarak Bakanlıkça onaylanır.

Teslim yükümlülüğü, yeri, zamanı ve hapis hakkı

Madde 21- Lisanslı depo işleticisi, mudînin talebi üzerine, hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça gecikmeksizin ürünü teslim eder. Ürünün tesliminde bu ürüne ait ürün senedini geri alır ve iptal eder. Mudî kısmî teslimat talebinde bulunursa, mevcut ürün senedi iptal edilerek teslim edilmeyen kısım için yeni bir ürün senedi düzenlenir.

Ancak lisanslı depo işleticisi, lisanslı deposundaki tarım ürünleri üzerinde, bu ürünleri kabul etme, depolama ve teslim de dahil olmak üzere gerçekleştirdiği hizmetlerden doğan alacakları karşılığında hapis hakkına sahiptir.

Ürünler, depolandıkları lisanslı depolardan teslim edilir. Ancak, ürününün teslim edilenden başka bir lisanslı depodan teslim alınmasına yönelik mudî talepleri, yönetmelikte belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde karşılanabilir.

Ürün depodan geri alınmıyorsa, ilgili yönetmelikte gösterilen azamî depolama süresi dolmadan en az otuz gün öncesinden lisanslı depo işleticisi mudîye mudînin eline geçecek şekilde yazılı olarak haber verir. Bu süre sonunda da geri alınmayan ürünün bir kısmı veya tamamı, ürünün niteliğine ve piyasa koşullarına uygun olarak lisanslı depo işleticisince satılabilir. Bu durumda lisanslı depo işletmesi ücretler ve masrafları düşerek geri kalan tutarı yedi iş günü içerisinde ilgiliye öder.

Borsa ile sözleşme yükümlülüğü

Madde 22- Ürün senetlerinin güven içinde ticaretinin ve takibinin yapılabilmesini teminen lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında sözleşme yapılır. Sözleşmede; ürün senetlerinin borsaya kota ettirilmesi, hareketlerinin kontrol ve takibi, teyidi, iptali, bilgi akışının düzenli olarak sağlanması, lisanslı depodaki ürünlerin gerektiğinde borsaca incelenmesi ve kontrolü ile aralarındaki bilgi iletişim sistemi ve diğer hususlar düzenlenir.

Sözleşme ve sözleşmede yapılacak değişiklikler ancak Bakanlık onayından sonra geçerli olur.

Kayıtlar ve defterler

Madde 23- Her lisanslı depo işleticisi, tam ve doğru olarak lisanslı depoya giren ve çıkan tüm ürünlerin kayıtlarını, ürün senetlerine ilişkin noterden tasdikli bir ürün senedi defterini ve kanunen tutmakla yükümlü olduğu diğer defterleri tutmak zorundadır.

Bakanlık, lisanslı depo işletmelerini iş yılı bitimini takiben üç ay içinde bağımsız denetimden geçmiş malî tablolarını sunmakla yükümlü kılabilir.

Elektronik ortamda tutulanlar da dahil defterler, sigorta poliçeleri, iptal edilen ürün senetleri, depolama kayıtları ve diğer tüm kayıt ve belgeler lisanslı depo işleticisi tarafından on yıl müddetle saklanır.

ALTINCI BÖLÜM

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu ve Zarar Görenlerin Müracaat Hakkı

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu

Madde 24- Lisanslı depo işleticisinin, bu Kanunda ve mudîler ile yapacağı sözleşmede öngörülen yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı ortaya çıkan zararların tazmin edilebilmesi amacıyla, tüzel kişiliği haiz Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu kurulur.

Fon yönetimi; lisanslı depoculukla ilgili birimden Bakanlığa temsilen iki, lisanslı depoları, borsaları ve üreticileri temsilen birer olmak üzere toplam beş kişiden oluşur. Aynı sayıda da yedek üye belirlenir. Borsaların temsilcisi, bunların yönetim kurulu üyeleri

arasından Türkiye Odalar ve Borsalar Birlięi tarafından, lisanslı depo temsilcisi kendi aralarından oy çokluğu ile, üreticileri temsilen bir üye ise Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından atanır. Yönetim kurulu üyelik süresi iki yıldır. Üyeler yeniden seçilebilirler.

Fonun gelirleri şunlardır:

a) Lisanslı depo işletmesinin, her yıl lisanslı depoculuk hizmetleri karşılığında o takvim yılı tahsil ettiği ücretlerin binde beşi.

b) Borsalarda işlem gören ürün senedi alım satımından tahsil edilecek borsa tescil ücretlerinin yüzde onu.

c) Borsalarda işlem gören ürün senedi alım satım bedelinin binde yarımı.

d) Tahsilat ve faiz gelirleri.

e) Bağış, yardım ve diğer gelirler.

Fonun giderleri şunlardır:

a) Mudilerin zararlarına ilişkin ödemeler.

b) Bu Kanunun uygulanması ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan faaliyet, eğitim ve denetime ilişkin giderler.

c) Bu Kanunda verilen görevleri yerine getirebilmek ve bunlarla sınırlı kalmak kaydıyla ihtiyaç duyulan Fon carî ve yönetim giderleri.

Fon yönetim kurulu üyelerine aylık brüt asgarî ücret tutarı kadar aylık ücret ödenir.

Fonun kuruluşunu takiben içinde bulunulan veya takip eden malî yılın genel bütçesinden bir defaya mahsus olmak üzere, Fon bütçesine ikitrilyon lira tutarında ödenek aktarılır. Fon yönetimi, Fon kaynaklarının yeterliliği konusunda yapacağı değerlendirme sonucuna göre gerekçeleriyle birlikte Fon gelirlerinin oranlarının değiştirilmesi için yapılan başvurulara göre Cumhurbaşkanı (a), (b) ve (c) bentlerinde gösterilen Fon gelirleri oranlarını sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir.²

Bu Kanun kapsamında alınacak teminatlar, Fon adına ve lehine düzenlenir. Bu teminatların muhafazası, Kanunda öngörüldüğü şekilde nakde çevrilmesi ve zarar görene ödenmesi, yasal takibinin yapılması, ilgililer hakkında dava açılması, tahsili, yeterliliği, depoculuk lisansının iptali durumunda lisanslı depo işletmesinin yerine getirmesi gereken bir tazmin veya yükümlülüğünün bulunmadığının tespiti sonrası teminatın iadesi ve bunların Bakanlığa bildirilmesi, teminatla ilgili diğer hususlar ve tasarruflar Fon yönetimince yerine getirilir.

Fonun gelirleri genel bütçeye veya diğer fonlara aktarılamaz, amacı dışında kullanılamaz.

Fonun çalışma usûl ve esasları ile Fonla ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 161 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlığa başvurabilir. Bakanlık, bu başvuruyu uygun görürse Bakanlar Kuruluna oranların değiştirilmesi teklifinde bulunur. Bakanlar Kurulu" ibaresi "yapılan başvurulara göre Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

Zarar görenlerin müracaat hakkı

Madde 25- Zarar, sigorta kapsamında ödenemezse ve lisanslı depo işleticisinin bu Kanunda öngörülen yükümlülüklerinin herhangi bir nedenle yerine getirilmemesinden dolayı ortaya çıkmışsa; aşağıda gösterilen usûle göre gerekli müracaatlar yapılır ve zarar tazmin edilir:

a) Zarar görenler, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla ya da lisanslı depo işleticisiyle mudî tarafından imzalı durumu gösterir bir tutanakla, zararın tazmini için lisanslı depo işletmesine başvurur.

b) Başvurunun tebliğinden itibaren yedi iş günü içinde zararın tazmin edilmemesi ya da sulh yoluyla çözülmemesi halinde, durum belgeleriyle birlikte zarar gören tarafından Bakanlığa ve borsaya intikal ettirilir.

c) Borsa, kendisine başvuruyu takiben en geç yedi iş gününde bir ön inceleme ile tarafların sulh imkânını araştırır ve sonucundan Bakanlığa haberdar eder.

d) Sulh mümkün olmamışsa veya gerekli görülmesi durumunda Bakanlık, görevlendirdiği denetim elemanları ile Bakanlığın talebi üzerine borsaca görevlendirilen en az iki bilirkişiden oluşan heyete gerekli incelemeyi yaptırır. Heyet, Bakanlık denetim elemanlarının koordinasyonunda çalışmalarını en geç yirmi gün içinde tamamlayarak rapora bağlar. Gerekçeli talep üzerine bu süre, Bakanlıkça on gün daha uzatılabilir. Bakanlık denetim elemanları, ayrıca ilgililerin cezaî sorumluluğuna ilişkin tespit ve incelemeleri de yürütür.

e) Raporda, lisanslı depo işletmesi tarafından ödenmesi gereken bir zarar veya yükümlülük tespiti yapılmışsa, Bakanlıkça işletmeye gerekli tebligat yapılır ve tebligat tarihinden itibaren yedi iş gününde zararın ilgiliye ödenmesi ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi istenir.

f) Belirtilen yükümlülüğün yerine getirilmediğinin anlaşılması üzerine, durum belgeleriyle birlikte Fona intikal ettirilir. Fon, gecikmeksizin lisanslı depo işletmesinin nakit teminatını çözerek mudîye öder. Bu teminat, zararın tazminine yetmediği takdirde, kalan kısım Fondan ödenir. Fondan yapılan ödeme, lisanslı depo işletmesince Fon tarafından belirlenen sürede yatırılmazsa, teminat olarak verilen ipotekler Fon tarafından nakde çevrilerek Fona gelir kaydedilir. Fon, işlemlerin sonucunu ve teminatın durumunu Bakanlığa bildirir.

g) Lisanslı depo işleticisi veya mudî, yapılan işleme karşı borsaya başvurarak sorunun hakem heyeti tarafından karara bağlanmasını talep edebilir. Bu durumda borsa öncelikle yine tarafların sulh imkânını araştırır, sulh mümkün olmazsa konuyu incelemesi için hakem heyetini görevlendirir.

h) Hakem heyeti, görevlendirilmesinden sonra azamî üç ay içinde incelemesini bitirerek kararını Bakanlığa bildirir. Hakem heyetinin nihaî kararı Fon yönetimince yerine getirilir.

Fon, ödediği tutarın ilgililerden tahsili için dava açma da dahil olmak üzere yasal takibat yapar.

Tarafların yargıya müracaat hakları saklıdır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Bakanlığın Görev ve Yetkileri, İdarî Tedbirler ve Denetim

Bakanlığın görev ve yetkileri

Madde 26- Bakanlık;

a) Bu Kanun çerçevesinde lisanslı depoculuk, yetkili sınıflandırıcılık ve diğer hususlarda faaliyet gösterecek ilgililere lisans vermeye, mevzuatın öngördüğü durumlarda bu lisansları askıya almaya veya iptal etmeye, lisans sahiplerinin görev ve sorumluluklarını belirlemeye, bunları sınıflandırmaya, tüm işlem ve hesaplarını, varlıklarını denetlemeye veya denetletmeye,

b) Bu Kanuna aykırılık durumunda; mudîlerin çıkarlarının korunması, işlem ve faaliyetlerin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen gerekli her türlü idarî tedbirleri almaya ve tasarruflarda bulunmaya,

c) Bu Kanunun uygulanması ve lisanslı depoculuğun geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan komisyonlar ve çalışma grupları oluşturmaya,

d) Bu Kanun kapsamında öngörülen diğer iş ve işlemleri yerine getirmeye,
Görevli ve yetkilidir.

Bakanlığın idarî tedbir ve tasarrufları**Madde 27- Bakanlık, lisanslı depo işleticisinin;**

a) Bakanlığın uyarı ve idarî tedbirlerine rağmen verilen sürede, başta lisans koşulları olmak üzere bu Kanuna ve ilgili yönetmeliklere aykırı ya da eksik hususları gidermemesi,

b) İflas etmesi, tasfiye kararı alması veya tasfiye sürecine girmesi,

c) Lisanslı depoculuk faaliyetini durdurması, lisansının askıya alınmasını ya da iptalini talep etmesi,

d) Yapılan denetimler sonucunda lisanslı depo işletme yeterliliğini kaybettiğinin veya Kanun gereğince cezaî sorumluluğunu gerektiren hususların saptanması,

e) Lisanslı depoya teslim edilmeyen ürün için veya teslim edilen ürün miktarının üzerinde veya altında ürün senedi düzenlemesi, ürün senedini iptal etmeden bu senedin temsil ettiği ürünün depodan çıkışına izin vermesi veya mudînin izni olmaksızın söz konusu ürünü depodan çıkarma, satma, rehnetme gibi tasarruflarda bulunması ve bunu stok kayıtlarında göstermemesi,

f) Menfaat temin etmek üzere ürün senedinin temsil ettiği miktar ve kalitenin altında ürün teslim etmesi, teslim alınan ürünün kalite özelliklerini ve standardını ürün senedinde farklı göstermesi,

g) Mudînin talebine rağmen ürünü teslim etmemesi,

h) Sağlığı olumsuz etkileyecek düzeyde tarımsal ilaçlar ile kir ve benzeri maddelere maruz kalmış tarım ürünlerini bilerek depoya kabul etmesi ve bunları depodaki diğer ürünlerle karıştırması,

ı) Kanun veya ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı davranması,

Durumlarında; mudîlerin çıkarlarının korunmasını, lisanslı depoculuk, sınıflandırma ve bu Kanunda öngörülen diğer işlem ve faaliyetlerin güven ve istikrar içinde sürdürülebilmesini teminen fiilin önem ve mahiyetine göre ilgililere uyarıda bulunmaya, talimat vermeye, faaliyetlerinin bir veya birkaçını geçici olarak durdurmaya, lisansı askıya almaya, lisansı iptal etmeye, işin mahiyet ve aciliyetini gözeterek işletmenin mevcut yönetimini feshe ve yerine en fazla bir yıla kadar görev yapmak üzere geçici yönetim kurulu atamaya ya da yetkili mahkemeye başvurarak kayyım atanması talebinde bulunmaya,

işletmenin ve ortaklarının mal varlıklarına, hak ve alacaklarına tedbir veya el konulması, tasarruf yetkisinin kısmen veya tamamen kaldırılması, zapt edilmesi, bunların bir tevdi mahalline yatırılması için yetkili sulh ceza mahkemesine başvurmaya, tasfiye etmeye ve diğer her türlü idarî tedbir ve tasarruflarda bulunmaya yetkilidir.

Bakanlık, yaptığı bir tespit veya denetim sonucunda mevzuata aykırılığı belirlemesi durumunda fiilin önem ve mahiyetine göre yukarıdaki tedbir ve tasarruflardan bir veya birkaçını uygulamaya koyabilir ve yasal takip gerektiren durumları derhal ilgili mercilere bildirir.

Uyarı veya talimat verilmesi durumlarında verilen süre içinde gerekli önlemleri almayan ya da eksiklikleri gidermeyen işletmelerin faaliyetlerinin bir veya birkaçı durdurulabilir ya da azamî bir yıla kadar lisansı askıya alınabilir. Aykırılık ve eksikliklerin bu sürenin sonunda da giderilmemesi halinde lisans iptal edilir.

Lisanslı depo işletmesinin; faaliyetlerini durdurma, tasfiye kararı alması veya lisans koşullarından bir veya birkaçını yerine getirememesi ya da iflası durumunda, depo işleticisi derhâl mudîlere bir ihtar göndererek durumu bildirir ve mudîlerin sözleşmeleri gereği ödemesi gereken normal depo hizmeti ücretinin tahsilinden sonra ürünleri mudîye teslim eder. Bildirimin yapıldığı tarihten itibaren otuz günlük süre geçmeden depolama hizmetlerine son verilemez.

Lisansın askıya alınması, iptali veya lisanslı depo işletmesine el konulması hallerinde, deponun faaliyet göstermesi

Madde 28- Lisanslı depo işletmesinin bir veya birkaç faaliyetinin geçici olarak durdurulması ya da lisansının askıya alınması durumlarında, lisanslı depo işletmesi faaliyetlerini sürdürür, ancak lisansı askıya alınan işletmeler askıda kalınan günler için depo kira ücreti talep edemez ve depolamak üzere yeni ürün kabul edemez. Bu durumlarda mudîlerin çıkarlarının korunması amacıyla Bakanlık, lisanslı depo işleticisinin işlem ve faaliyetlerine nezaret edebilir veya ihtiyaç görürse geçici yönetim kurulu atayabilir ya da kayyım atanması için mahkemeye başvurabilir.³

(Ek ikinci fıkra:23/5/2024-7511/7 md.) Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün lisanslı depolarda depolanan ürünleri için tahakkuk eden ve aylık dönemlerde lisanslı depo işletmelerine ödenen depolama ücretleri askı süresi boyunca ödenmez.

Doğrudan lisanslı depo işletmesinin yönetimine ve varlıklarına el konulmasını gerektiren durumlarda ya da lisansın iptali halinde, lisanslı depo işletmesine geçici yönetim kurulu veya mahkeme marifetiyle kayyım atanır ve mudîlerin çıkarları öncelikle korunur.

Denetim

Madde 29- Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ile bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililer Bakanlığın gözetim ve denetimine tâbidir. Bakanlık,

³ 23/5/2024 tarihli ve 7511 sayılı Kanunun 7 nci maddesi ile bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “ancak” ibaresinden sonra gelmek üzere “lisansı askıya alınan işletmeler askıda kalınan günler için depo kira ücreti talep edemez ve” ibaresi eklenmiştir.

bunların tüm varlık ve işlemlerini, depolardaki ürünlerini, defterlerini, kayıtlarını, belgelerini, hesaplarını, denetim elemanları aracılığıyla denetler veya denetim kuruluşlarına denettirir. Bakanlık ihtiyaca göre denetimlerde yardımcı olmak üzere teknik personel de görevlendirebilir, ilgili bakanlık ve kuruluşların denetime katılmalarını veya yardımcı olmalarını talep edebilir.

Bunların yönetici ve personeli; denetim amacıyla Bakanlıkça görevlendirilenlerin işletme ve tesislere girmesine engel olmamaya, para, mal ve para hükmündeki kâğıtları, ürünleri, kıymetli evrakı, kayıt ve defterleri gizli de olsa göstermeye, incelenmesine yardımcı olmaya, istenilen bilgileri eksiksiz ve gerçeğe uygun olarak vermeye ve diğer her türlü yardımı ve kolaylığı göstermeye mecburdur. Bunlar denetim sonucunda Bakanlıkça verilecek talimata uymak zorundadırlar.

Bakanlık, denetim kuruluşlarının nitelik, çalışma usûl ve esaslarını bir yönetmelikle belirler.

Denetim kurulu üyesi atanması

Madde 30- Kamu menfaatinin korunması, denetim ve hizmetlerde süreklilik, şeffaflık, etkinlik ve Bakanlığa önemli durumlarda hızlı bilgi akışının sağlanması amaçlarıyla, Bakanlık tarafından gerekli görüldüğünde, en az dört yıllık örgün öğretim veren üniversitelerin hukuk, iktisadi ve idari bilimler, siyasal bilgiler ve mühendislik fakülteleri mezunlarından olan ilgili birim personeli arasından lisanslı depo işletmesinin denetim kuruluna bir üye atanabilir.

Denetim kurulunda bulundurulacak Bakanlık temsilcisi hakkında Türk Ticaret Kanununun 275 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri uygulanır.

Bakanlıklar arası işbirliği ve kuruluşların yardım zorunluluğu

Madde 31- İlgili bakanlıklar, bu Kanunun uygulanması bakımından ihtiyaç duyulan hususlarda, sorunların çözüm ve görevlerin ifasında kendi görev ve yetkileri çerçevesinde gerekli katılım, işbirliği ve katkıyı yapar. Kamu kuruluşları ile özel kuruluşlar Bakanlığın daveti üzerine çalışmalara ve uygulamalara katılır, gerekli destek ve yardımları öncelikle sağlarlar.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yasaklar, Hukukî ve Cezaî Sorumluluk

Lisanslı depo işleticisinin ayırım yapma yasağı

Madde 32- Depo kapasitesinin dolu olması, teslim edilmek istenen veya depolanmış bir ürünün lisanslı depodaki diğer ürünleri ve sağlığı olumsuz etkileyecek bir nitelik taşıması ya da depolanmaya elverişsiz olması durumları dışında, lisanslı depo işletmesi ürünün depolanmak üzere kabulünde, depolama hizmetlerinden ve lisanslı depo işletmesi imkânlarından yararlanılmasında kişiler arasında ayırım yapamaz.

Yasak faaliyetler

Madde 33- Lisanslı depo işletmeleri, bu Kanunda ve mudî tarafından izin verilmedikçe kendilerine tevdi olunan başkalarına ait ürünler üzerinde hiçbir şekilde alım, satım, rehin gibi tasarruflarda bulunamaz, ürünlerin niteliklerini değiştirecek herhangi bir işlem yapamazlar.

Hukukî ve cezaî sorumluluk

Madde 34- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/564 md.)

Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerin malikleri, yöneticileri, denetçileri ve personeli kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan dolayı Fon, lisanslı depo işletmeleri, yetkili sınıflandırıcılar ve bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililerle birlikte sorumludur.

Fon, lisanslı depo işletmeleri ve yetkili sınıflandırıcıların yöneticileri, denetçileri ve personeli ile bu Kanun kapsamında lisans alan diğer ilgililer; bunların işlem ve faaliyetlerine, ürün ve ürün senetlerine, para ve mallarına, evrak, rapor, hesap, kayıt ve defterlerine ve diğer başka belgelere ilişkin işledikleri suçlardan dolayı ceza sorumluluğu bakımından kamu görevlisi sayılırlar. Bunlar tarafından düzenlenen evraklar, Türk Ceza Kanununun tatbiki bakımından resmî evrak olarak kabul edilir.

Ayrıca aşağıdaki fiil ve hareketlere ilişkin daha ağır bir ceza hükmü öngörülmemişse;⁴

a) 23 üncü maddede belirtilen ve tutmakla yükümlü olunan kayıt ve defterleri hiç veya doğru ve düzgün şekilde tutmayan ya da noter tasdikini yaptırmayan veya defter ve belgelerin saklama süresine uymayan lisanslı depo işletmesi yöneticileri hakkında Türk Ticaret Kanununun 67 nci maddesinde öngörülen cezalar tatbik olunur.

b) **(Değişik:23/5/2024-7511/8 md.)** Lisanslı depoculuk ücret tarifesinde belirlenenin üzerinde veya ücret tarifesinde yer almayan hizmetler için ücret talep ve tahsil eden ya da ürün teslimi sırasında mevzuata aykırı şekilde ürün miktarından kesinti yapan, 35 inci madde hükmüne aykırı hareket eden, ürün senedinin ilgili yönetmeliğinde düzenlenen içerik, şekil ve muhafaza şartlarına uymayan lisanslı depo işletmelerine iki yüz bin Türk lirasından bir milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

c) **(Değişik:23/5/2024-7511/8 md.)** 17 nci maddenin birinci fıkrası, 21 inci maddenin birinci fıkrası, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ve son fıkrası, 32 nci madde hükümlerine aykırı hareket eden lisanslı depo işletmelerine iki yüz bin Türk lirasından bir milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

d) Kasıtlı olarak hatalı numune alan veya alınan numuneyi kasıtlı olarak tahrip eden veya ürünü temsil etme niteliğini bozan veya bu Kanun kapsamında depolanan veya depolanacak olan herhangi bir tarım ürününü kasten gerçeğe aykırı şekilde tartan, derecelendiren, sınıflandıran ya da hukuken geçerli bir mazereti olmadıkça lisanslı depo işletmesi ile borsa arasında imzalanan ve Bakanlıkça onaylanan sözleşmeye uygun hareket etmeyen, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (f) ve (h) bentleri, 28 inci maddenin birinci fıkrası, 29 uncu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket eden kişi hakkında fiilin önem ve mahiyetine göre altı aydan iki yıla kadar hapis ve bin günden dörtbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.

⁴ Bu fıkra da yer alan parasal sınırların 1/1/2025 ile 31/12/2025 tarihleri arasında uygulanacak idari para cezaları için metin sonundaki 5300 sayılı tarım ürünleri lisanslı depoculuk kanununun 34 üncü maddesine göre 2025 yılında uygulanacak olan idari para cezaları miktarlarıyla ilgili tabloya bakınız.

e) Bu Kanuna uygun olarak verilen bir lisansı, tahrif, taklit veya yanlış olarak temsil eden, üzerinde değişiklik veya sahtecilik yapan ya da kanunen yetkisi olmaksızın lisans veya ürün senedini kredi veya herhangi bir şekilde menfaat temini amacıyla düzenleyen veya kullanan, kendine menfaat sağlamak amacıyla depolama hizmetlerini Kanuna uygun olarak yerine getirmeyen, 8 inci maddenin birinci fıkrası, 27 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ve 33 üncü madde hükümlerine aykırı davranan kişiler, Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre cezalandırılır.

f) **(Ek:23/5/2024-7511/8 md.)** Analiz ve sınıflandırma işlemi yapılmadan ürünün depoya kabul edilmesi veya depodan çıkarılması, tartım makbuzunun ilgili yönetmelikte belirlenen şartları taşımaması, alet ve ekipmanların kalibrasyonunun ya da periyodik kontrollerinin yapılmadan kullanılması, muhafaza şartlarına uyulmaması nedeniyle ürünü temsil eden elektronik ürün senedinde belirtilen sınıf ve kalite ile depoda bulunan ürünlerin sınıf ve kalitesi arasında farklılık tespit edilmesi durumlarında bu fiilleri gerçekleştiren lisanslı depo işletmelerine her bir aykırılık için iki yüz bin Türk lirası idari para cezası verilir. Bu aykırılıklar kapsamında verilecek olan idari para cezasının bir takvim yılına ilişkin toplam tutarı beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla bir milyon Türk lirasını aşamaz.

g) **(Ek:23/5/2024-7511/8 md.)** Şahit numune alınmaması, şahit numunenin ilgili yönetmelikte belirlenen süre boyunca saklanmaması, analiz ve sınıflandırma belgesinin ilgili yönetmelikte belirlenen şartları taşımaması, laboratuvarında yer alan alet ve ekipmanların kalibrasyonunun ya da periyodik kontrollerinin yapılmadan kullanılması, şahit numune ile bu numunenin temsil ettiği ürünün analiz ve sınıflandırma belgesinin farklı olması, analiz esnasında tutulan kayıtlardaki değerler ile analiz ve sınıflandırma belgesindeki değerlerin farklı olması durumlarında bu fiilleri gerçekleştiren yetkili sınıflandırıcılara her bir aykırılık için iki yüz bin Türk lirası idari para cezası verilir. Bu aykırılıklar kapsamında verilen idari para cezasının bir takvim yılına ilişkin toplam tutarı beşinci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla bir milyon Türk lirasını aşamaz.

h) **(Ek:23/5/2024-7511/8 md.)** Yetkili sınıflandırıcılık ücret tarifesinde belirlenenin üzerinde veya ücret tarifesinde yer almayan hizmetler için ücret talep ve tahsil eden ya da 35 inci madde hükmüne aykırı hareket eden yetkili sınıflandırıcılara iki yüz bin Türk lirasından bir milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verilir.

Bu madde kapsamında işlenen fiillerin neticesinde oluşan zararların herhangi bir şekilde tazmin edilmemiş olması halinde genel hükümlere göre tazmin ettirilir.

(Ek fıkra:23/5/2024-7511/8 md.) İdari para cezalarının verilmesini gerektiren aykırılığın bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, her bir tekrar için bir önceki cezanın iki katı idari para cezası uygulanır.

(Ek fıkra:23/5/2024-7511/8 md.) Bu maddede öngörülen idari para cezalarını vermeye Bakanlık yetkilidir. Bu yetki, Bakanlığın ilgili genel müdürlüğüne devredilebilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Teşhir

Madde 35- Depoculuk lisansı, yetkili sınıflandırıcılık lisansı, lisanslı depo ücret tarifesı, prim ve indirim tarifesı, çalışma zamanı çizelgesi ile Bakanlıkça uygun görülen diğer belgelerin kolayca görünebilecek bir yere veya yerlere asılması zorunludur.

İlgililer yukarıda belirtilen ve asılması zorunlu olan belge ve tarifelere uygun davranmak ve bunların uygulanmasında kişiler arasında ayırım yapmamak zorundadır.

Tarım ürünlerinin sınıflandırılması

Madde 36- Lisanslı depo işleticisi, ilgili mevzuatına uygun olarak tartımı yapılmış, sınıf ve standardı belirlenmiş ürünleri lisanslı depoya kabul ve teslim eder. Tartım, analiz, sınıf veya standarda ilişkin bir itiraz olursa, itiraz sonucu yeniden belirlenen değerlere göre hareket edilir.

Yetkili sınıflandırıcılar tarafından sınıf ve standardı belirlenen tarım ürünleri, aynı amaçla başkaca bir zorunlu kontrole tâbi tutulmaz.

Ayrı depolama, ambalajlı ürünler

Madde 37- Mudîlerin ürünlerinin ayrı depolanması konusunda talebi olması ve bunun kabul edilmesi halinde, ilgili yönetmeliğinde gösterildiği şekilde lisanslı depo işleticisi bu ürünü diğer ürünlerden ayrı olarak depolar ve aynı ürünü teslim eder. Ambalajlı teslim alınan ürünler de düzenli ve kolayca erişilebilecek şekilde depolanır.

Yönetmelikler

Madde 38- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler ile Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, ilgili bakanlıkların görüşü alınmak kaydıyla Bakanlık tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur.

Uygulanacak hükümler

Madde 39- Bu Kanunda açıklık bulunmayan hallerde, 2699 sayılı Umumî Mağazalar Kanununun, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun ve 818 sayılı Borçlar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

ONUNCU BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Geçici Madde 1- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç altı ay içerisinde çıkarılır.

Geçici Madde 2- 2699 sayılı Umumî Mağazalar Kanunu kapsamında umumî mağazacılık yapmak üzere izin ve yetki alan kuruluşlardan bu Kanun kapsamındaki tarım ürünlerinin depolanması hizmetleriyle iştigal edenler, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren en geç beş yıl içinde bu Kanun hükümlerine intibak etmedikleri takdirde bunlara verilen izin yeni bir karara gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Geçici Madde 3- (Ek:26/1/2023-7435/10 md.)

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 13 üncü maddede yapılan değişiklik, 16/4/2020 tarihli ve 7244 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca lisans süresi bir yıl uzatılanlar için lisans süresinin bitiminden itibaren uygulanır.

Yürürlük

Madde 40- Bu Kanunun 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrası 1 Haziran 2005 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.⁵

Yürütme

Madde 41- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5300 SAYILI TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK KANUNUNUN 34 ÜNCÜ MADDESİNE GÖRE 2025 YILINDA UYGULANACAK OLAN İDARİ PARA CEZALARI MİKTARLARIYLA İLGİLİ TABLO

(25/12/2024 tarihli ve 32763 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 5300 Sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununun 34 üncü Maddesine Göre 2025 Yılında Uygulanacak Olan İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ ile düzenlenmiş olan 1/1/2025 ile 31/12/2025 tarihleri arasında uygulanacak idari para cezası miktarları aşağıdaki şekilde uygulanacaktır.)

5300 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin;	TL
Üçüncü fıkrasının (a) bendindeki ceza miktarı	70.920
Üçüncü fıkrasının (b) bendindeki ceza miktarının alt ve üst sınırları	287.860-1.439.300
Üçüncü fıkrasının (c) bendindeki ceza miktarının alt ve üst sınırları	287.860-1.439.300
Üçüncü fıkrasının (f) bendindeki ceza miktarının alt ve üst sınırları	287.860-1.439.300
Üçüncü fıkrasının (g) bendindeki ceza miktarının alt ve üst sınırları	287.860-1.439.300
Üçüncü fıkrasının (h) bendindeki ceza miktarının alt ve üst sınırları	287.860-1.439.300

⁵ 31/3/2005 tarihli ve 5328 sayılı Kanunun Geçici 1 inci maddesiyle bu maddede yer alan "1 Nisan 2005" ibaresi, "1 Haziran 2005" şeklinde değiştirilmiştir.

**5300 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesinin Kararının Numarası	5300 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5328	40	31/3/2005
5728	7, 34	8/2/2008
6362	15	30/12/2012
KHK/700	24	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7435	13, Geçici Madde 3	1/2/2023
7511	28 inci maddesinin birinci fıkrası	yayımı tarihinden itibaren altı ay sonra (29/11/2024)
	28 inci maddesinin ikinci fıkrası ve 34 üncü madde	29/5/2024